

gildid kui ka eeslinlased täitsid seda ühesuguse vastumeelsusega. Kuid mujalt ei olnud kive enam nähtavasti saada, sest Frieselt osteti neid lõpuks, nagu selgub arvetest, kokku 50.000 ümber, milledest 1693. aasta kevadel oli vedamata 25.700 tükki ²²⁰. Ka a. 1695 ei olnud veel kõik ära veetud ²²¹.

On täiesti loomulik, et raad säärastel asjaoludel, kui pealegi ehituse juures ilmsiks tuli muidki korratusi, vabastas Walanderi ehituse ülevaataja ametist. Asemele määrati — vististi selleks, et kõrvaldada Walanderi asjaajamisel kodanikkonnas tõusnud umbusaldust raekoja ehitusrahade kasutamise suhtes — Walanderi senine abiline, Suure Gildi liige Heinrich Thiele ²²².

Sekeldusi oli ka muu materjali muretsemisel. Eriti suured olid pahandused lubja saamisega. Linnavõlgade korrapärase tasumise kindlustamiseks olid senini linna arvel peetud linnamõisad Hastferi käsul aastast 1687 renditud välja. Kuna linn tarviliku lubja senini oli saanud omast lubjaahjust Saduküla mõisas, kohustas rendileping linnamõisade rentnikku peale 1600 riigitaalri rendi maksmist põletama linnale aastas 1500 tunni lupja. 1000 tunni sellest pidid linna vedama mõisa talupojad, ülejäänud osa aga, et talupoegi mitte liiga koormata, Tartu eeslinlased või lubja ostjad ²²³. Et rentnik, Tallinna litsentsivalitseja Erdmann, ise alatiselt Tartus ei saanud viibida, määras ta oma asemikuks või allrentnikuks raehärra Walanderi, kes tõenäoselt oli talle sugulane ²²⁴. Walanderil tuli seega korraga kaitsta linna huvisid rentniku vastu ja rentniku omi linna vastu. Kuna mõisade rentimine oli sündinud Hastferi surve all, vastu rae ja kodanikkonna tahtmist, on selge, et konfliktid ei võinud jääda tulemata. 1690. aasta kevadel ilmnes, et suur osa nõutavat lupja oli veel linna vedamata, mis ähvardas takistada raekoja ehitamise alustamist. Rae meeldetuletuse puhul ²²⁵ katsus Erdmann kõik vastutuse selle eest veeretada Walanderile ²²⁶. Suure vaevaga saadi kohale niipalju lupja, et ehitus võis jätkuda, kuid lubjavedu ise ei muutunud korrapärasemaks järgmistelgi aastatel.

Isegi puumaterjali hankimisel põrgati kokku raskustega. Tol ajal oli Tartu ümbrus vististi isegi metsavaesem kui praegu. Linna oma mets andis ainult latte tellinguteks; 4-süllaseid palke tuli juba otsida Kirepi või Röpina metsadest, 9-süllaseid leidus alles Pindis (Rõuge kihelkonnas) ²²⁷. Kuna kõik need mõisad olid redutseeritud, pöördus raad palvega Hastferi poole tema viibimise ajal Tartus aastal 1688 ²²⁸ ja sai suu-

²²⁰) P. C. 1693, (C. 43), lk. 161.

²²¹) P. C. 1695, (C. 45), lk. 222, 260, 262.

²²²) P. C. 1690, (C. 40), lk. 469—470.

²²³) Vt. rendileping 15. aug. 1687, (XXII, 24).

²²⁴) Walanderi naine oli sündinud Erdmann, vt. tema palve raele 5. veebr. 1693, A. C. P. 1693, (C. b. 6), nr. 37.

²²⁵) Rae kiri Erdmannile 16. maist, Cb. 1690, (C. 40), lk. 140—141.

²²⁶) Vt. Erdmanni kiri raele 31. maist 1690, A. C. P. 1690, (C. b. 3.), nr. 93.

²²⁷) A. C. P. 1688, (C. b. 1).

²²⁸) „Humillima petita Senatus Dorpatensis“, 17. aug., Cb. 1688, (C. c. 8), lk. 155—157.